

BINNENVAARTMUSEUM

Verhalen uit het verleden, te bewonderen in het heden.

JAARVERSLAG 2024

1. BEDRIJFSVOERING

1.1. Algemeen

Het jaar 2024 markeert het einde van een tijdperk van verbouwen, vernieuwen en moderniseren in ons museum. Wereldwijd werden we tegelijkertijd geconfronteerd met een coronacrisis, die opgevolgd werd door een energiecrisis. Het tijdperk heeft veel inspanningen gevraagd van onze vrijwilligers en bijzondere (financiële) inspanningen van ons bestuur. Mede door aanpassing van de huursubsidieregeling door de gemeente mogen we concluderen dat ons museum klaar is voor een nieuw tijdperk.

Hierbij zal de nadruk liggen op het runnen van een museum, waarbij de aandacht gericht zal zijn op:

- de collectie en de presentatie daarvan,
- het publiek en de digitale marketing,
- de organisatie en de vrijwilligers,
- onze vrienden en sponsors.

1.2. Bestuur

Het bestuur van het Maas- Binnenvaartmuseum en Stichting Tjalk Nooit Volmaakt heeft maandelijks een bestuursvergadering gehouden en bestond per 31 december uit de volgende personen.

Ton Forschelen – voorzitter

Charles Gisbergen – secretaris

Jos Velter – penningmeester

Paul op het Veld – Collectie

Sjef van der Horst - Publiek

De Raad van Toezicht heeft gedurende het gehele jaar zijn controlerende rol uitgevoerd en is hiervoor 2 keer bij elkaar gekomen in aanwezigheid van de voorzitter en de penningmeester.

In 2020 zijn de zittingstermijnen van zowel de bestuursleden als de leden van de Raad van Toezicht aangepast om te voldoen aan de eisen van het Museumregister.

Deze bestond uit de volgende personen

Jaap de Kluijver – voorzitter

Geert van Vlokhoven – secretaris

Harry van de Venne – lid

In de loop van het jaar is mevr. Ria Oomen Ruijten toegetreden tot de Raad van Toezicht. Afsproken is dat in de loop van 2025 een nieuw rooster van aftreden opgesteld zal worden.

1.3. Samenwerking

Ons museum heeft het afgelopen jaar samenwerking verder invulling gegeven door samenwerking met de musea in Maasgouw, Museum Thorn en het Streekmuseum Stevensweert/Ohe en Laak, alsmede het Museum voor de Vrouw in Echt. Maar ook met de musea in Maasgouw, Peel en Maas en Horst aan de Maas in het kader van een gezamenlijk te ontwikkelen Erfgoed app voor Limburg.

2. FINANCIEEL

De stijging van het bezoekersaantal na de Covid-9-perikelen is in 2024 gestabiliseerd tot bijna 3.000 bezoekers. Wel is de omzet met ruim 10% gestegen. Hier is mede de verhuur van de Maaslandzaal voor de opleiding tot binnenschipper en matroos debet aan, maar ook zijn er meer rondvaarten geboekt en bracht de rommelmarkt extra geld in het laatje. Het aantal bezoekers dat gebruik maakte van de "Museumkaart" steeg van 688 naar 704. De entreprijzen zijn echter onveranderd gebleven.

Naast de eigen reguliere inkomsten uit het museum, de Gouverneur van Limburg, de tjalk en horeca blijft de afhankelijkheid van subsidies van de Gemeente Maasgouw onontbeerlijk. De exploitatie- en huursubsidies zijn daarbij aangepast voor de inflatie.

De uitgaven voor de huur van het gebouw en de energielasten vormen veruit de grootste post waarbij de energielasten aanzienlijk zijn gedaald door eerdere investeringen in zonnepanelen en airco's. Het investeren in verdere energiebesparingen, waaronder ledverlichting en separate verwarmingsregeling per gebruikruimte, zal worden voortgezet. Hiervoor is de activiteitensubsidie ingezet als energiemaatregel. Het reguliere onderhoud werd door eigen vrijwilligers bijgehouden.

Aan de reserve groot onderhoud voor de Gouverneur van Limburg is € 2.880,- toegevoegd. De balans laat ook nog een bestemmingsreserve van € 12,500,- zien voor het samen met diverse musea in de omgeving te ontwikkelen van een erfgoed app welke in 2025 haar beslag zal krijgen.

Al met al sluiten de boeken met een verlies na afschrijvingen van € 5.986,- waarbij opgemerkt zij dat op een donatie van de Vrienden van het museum geen beroep meer is gedaan.

Voor wie geïnteresseerd is in de jaarrekening kan die vinden op onze website.

3. COLLECTIE

De werkzaamheden met betrekking tot de collectie worden uitgevoerd door de collectiecommissie. Deze bestaat uit vijf leden waarvan het bestuurslid collectie de voorzitter is. Binnen deze commissie wordt regelmatig overleg gevoerd, vaak informeel maar indien nodig ook in een vergadering. Bij de aanvraag voor het lidmaatschap van de Museumvereniging hebben wij een Collectieplan opgesteld voor de periode 2021-2025. In deze periode hebben wij veel aandacht besteed aan het op orde brengen van de collectie, het invoeren in het registratiesysteem van alle voorwerpen, scheepsmodellen en materialen, foto's en boeken. Dit werk is nagenoeg afgerond.

Collectiebeheer

De mooiste aanwinst in dit verslagjaar is de schenking van het model van het kerkschip "De Aal". Deze naam is de bijnaam in de schipperswereld van de aalmoezenier ten behoeve van de scheepvaart. Een echte aanwinst voor onze collectie.

Een tweede belangrijke aanwinst betreft de restanten van een rivieraak. Deze hebben wij verworven via het archeologisch bureau RAAP. Deze restanten zijn 2021 gevonden bij bagger werkzaamheden in de omgeving van Grevenbicht.

De datering van de houtresten is te plaatsen omstreeks 1150, het schip zal omstreeks deze periode in de toenmalige Maasbedding zijn gezonken.

In heel Limburg zijn tot nu toe slechts vijf restanten van scheepswrakken gevonden, maar bij geen andere vondst zijn houtresten bewaard gebleven. Natuurlijk zijn in Nederland meerdere schepen gevonden, dus op nationaal niveau is dit niet bijzonder. Maar voor Limburg is deze vondst uniek, en dat is dan ook de reden dat wij als Maas Binnenvaartmuseum vonden en vinden dat wij ernaar moeten streven deze vondst te behouden en in ons museum ten toon te stellen. Een bijzonderheid is bovendien dat een gedeelte van de lading mergelblokken ook bij de ontgraving gevonden is.

Houtresten moeten geconserveerd worden. Hiervoor hebben wij contact opgenomen met het bureau Restaura in Heerlen, maar het conserveren is een langdurig en kostbaar proces. Hierom hebben wij voor

de financiering contact opgenomen met enkele subsidiefondsen, waaronder de provincie. Met de provincie hebben wij op ambtelijk niveau oriënterende gesprekken gehad. Dit proces loopt nog. Daarnaast hebben wij 14 andere objecten verworven waaronder modellen van een baggermolen Vrouwe Johanna, een sleepoot, opduwer en tjalk. Deze zijn opgenomen in het registratiesysteem. Verder hebben wij van de erven van Jac. Linssen een archiefdoos met documenten over de haven van Maasbracht gekregen. Een eerste inventarisatie is gemaakt, er zitten waardevolle stukken bij voor de achtergrondinformatie.

In samenwerking met het Museum voor de Vrouw in Echt is gewerkt aan de voorbereiding van een gezamenlijke wisseltentoonstelling met als werktitel "Vrouwen inde binnenvaart".. Deze zal in 2025 plaats vinden.

Hierbij is de afspraak dat Echt het maatschappelijk verhaal zal vertellen, waar Maasbracht de technische kant ervan zal belichten.

Ter voorbereiding ervan zijn al enkele gesprekken gevoerd met schippersvrouwen.

Daarnaast hebben wij – nu het voorbereidende werk gedaan is – nagedacht over inhoudelijke zaken met betrekking tot de collectie. Hiertoe behoren een thematische achtergrond voor de scheepsmodellen in de blauwe golf te ontwikkelen, maar ook te kijken naar het beheer en behoud van onze collectie. Dit laatste willen wij doen door gebruik te maken van de meetresultaten over temperatuur, luchtvochtigheid en andere risico factoren. Deze punten zijn nog niet zover uitgekristalliseerd dat er besluitvorming over kan plaats vinden. Dit zal volgend jaar gebeuren.

4. PUBLIEKSZAKEN

In de afdeling Publiek zijn alle publieksactiviteiten en services gebundeld: Educatie, PR & Marketing, Reserveringen en de Maaslandzaal.

4.1. Educatie:

Samen met de leerkrachten van de lagere scholen is een project gestart om scholieren in contact te laten komen met techniek en met de scheepvaart. Het plan is in 2020 al gestart en ook dit jaar zijn er weer kinderen naar ons museum gekomen.

Het museum heeft het opleiding instituut STC de mogelijkheid gegeven om hun lesprogramma in Maasbracht uit te voeren. Het betreft een opleiding tot matroos op de binnen scheepvaart.

4.2. PR & Marketing:

Dankzij het feit dat we een geregistreerd museum zijn, maken we gebruik van de museumkaart. Ook dit jaar zijn er weer meerdere bezoekers met een museumkaart bij ons museum geweest.

In verband met de hoge energie prijzen is een beslissing genomen om een gedeelte van marketing budget te gebruiken voor de aankoop van zonnepanelen. Hierdoor zijn overige marketing activiteiten op een laag pitje gezet.

4.3. Reserveringen:

In 2023 is er weer een groei in de reserveringen geweest. Gehoopt wordt dat in de volgende jaren dit aantal nog verder zal doorgroeien.

4.4. Maaslandzaal:

De Maaslandzaal wordt weer voor meer doeleinden gebruikt. Gelukkig hebben we ook dit jaar weer de ruimte beschikbaar kunnen stellen aan onze kaarters en schakers en aan het opleiding instituut STC. Verder zijn er lezingen gehouden in overleg met de heemkunde vereniging "Maasbracht in Beelden".

4.5. Tijdelijke tentoonstellingen:

In 2024 hebben we in de zomer de Erfgoed Tour van de Landelijke Vereniging tot Behoud van het Historisch Bedrijfsvaartuig (LVBHB) op bezoek gehad ter ere van hun 50 jaar bestaan. Hun museumschip de Terra Nova en andere schepen zijn opengesteld om te bezichtigen hoe in het verleden het schippersbestaan is geweest.

5. VRIJWILLIGERS

5.1. MBM-vrijwilligersdag op 25 oktober

Voor het bezoek aan de Clauscentrale van 15:00 uur tot 17:00 uur hadden zich 36 personen opgegeven.

Voor degenen die zich hebben opgegeven voor de gezellige avond in ons museum was de deur van het museum voor de 'verderwegwoners' reeds geopend vanaf 17:00 uur. De avond begon om 18:00 uur.

5.2. Algemeen

Vrijwilligersbestand bestaat momenteel uit 37 personen, waarvan 5 vrouwen.

De vrijwilligers kwamen voorheen voornamelijk uit de binnenvaart.

Het aantal vrijwilligers neemt gelukkig niet af en blijft redelijk constant. Maar onze groep wordt wél steeds kwetsbaarder door de stijgende gemiddelde leeftijd. De laatste jaren is het bestand aangevuld met nieuwe vrijwilligers “van de wal”.

- **Thuisfront/achterban:** enkelen van ons hebben helaas geen thuisfront meer vanwege het verlies daarvan. Daar zul je mee moeten leren leven.
Echter de meerderheid van onze groep heeft wél een thuisfront. Onze dank gaat natuurlijk uit naar het thuisfront voor de steun die wij als organisatie van hun krijgen.
En natuurlijk dank aan alle vrijwilligers voor hun inzet.
- **Ziekenboeg:** De gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers wordt langzaam hoger en dat heeft (soms) ook zijn weerslag op de gezondheid. Gelukkig zijn enkele langdurig zieken onder ons uit de as herrezen en ontmoeten we die in ieder geval weer op de woensdagochtend om te klussen of gewoon voor de gezelligheid en een bakkie koffie natuurlijk. Die woensdag-ochtend-groep is in de loop van de tijd zodanig gegroeid dat de grote koffietafel bij het Schepenkerkhof al snel te klein is gebleken zodat we een tafel moesten gaan bijplaatsen en we stoelen te kort kwamen.